

Piimäkuu
20. päiv
2019

Nummör
12 (440)

Leht mass 0,50 €

UMĀ LEHT

V A N A - V Ö R O M A A R A H V A U M A N K E E L E N L E H T

Kunstnik Lauritsa Piitre
muutuvast maailmast

Kae lk 2

Hobõsõ säln müüdä
Lätimaa sõatild

Kae lk 3

Kas jaaniõdagu satas vai ei, saa
teedä Varustini nalapildi päält

Kae lk 4

RAHMANI JANI PILT

Kunstilaagri latsõ vahtsõ Võro liinaplatsi pääl.

Võro kunstikuul pidi seo nätäl liinalaagrit

RAHMANI JAN

Seo nädäli alostusõn pidi Võro kunstikooli rahvas Võro liinan kunstilaagrit. Kolmõl pääväl opiti tshkendämist, maali ja tetti ka vormioppust.

Kokko tull liinalaagrilõ 33 last vannusõn 7–16 aastakka. Laagri oll mõtõld kõigilõ huviliidsilõ, mitte ütsindä kunstikoolin opjilõ. «Et kõik latsõ ei saa kavvõmbalõ laagrilõ minnä, otsus-

timi tetä liinalaagri, kon latsõ läävä üüses kodo ja päivä teemi näidega kunsti.» selef oppaja Paljaku Maiden.

Liinalaagrist osavõtja olli jaetu kolmõ gruppi, egäl rühmäl uma juhendaja. Latsi juhendi kunstioppaja Milli Urve, Orro Angela ja Paljaku Maiden.

Pildi pääl om osa kunstilaagri latsi iispäävä hummogu vahtsõ Võro liinaplatsi pääl. Opjilõ om antu ülesannõ tshkendä üles liinaplatsi tsõõrõ, torrõ ja pinke.

Tarto ülikooli võro- ja setokeelidse tiatri suvõkursus

Timahavadsõ Tarto ülikooli suvõkooli üts kursus kõnõlõs võro- ja setokeelidsest tiatrist. Seo kuu lõpun, 28. ja 29. piimäkuul peetas Tarto kammivabrigu sündmüseskesküsõn (Teguri 28A, Tarto liin) suvõkursust, kon tiatritiidüisi profesri Saro Anneli iistvidämisel analüüsitäs ütenukun Vanõmuisõ timahavasuvist etendüst «Kirvetüü».

Lubatas, et kursusõ läbi tennü tiid tähtsämpä võro- ja

setokeelidse näütekiränikke, lavastajit ja lavastuisi, mõist etendüst analüüsi ja tõlgõnda ja kunstiteossõga köüdetüid mõttit ja tundit välldä näüdüdü. Kursusõ maht om 10 akadeemilist tunni, kursusõl kaias är ka etendüs «Kirvetüü». Kursus mass 70 eurot, kursusõlõ oodõttas oppajit, haridustütütäjit, tiatrihuviliidsi.

Kipõmbil huviliidsil om viil võimalik hinnäst kursusõlõ kirja panda, ligemb teedüs: ut.ee/suveulikool.

UL

Mammastõ küläplats sai uhkõ egä ilma jaama

RAHMANI JAN

Põlva küle all Mammastõn om küläplatsi pääl seo kuu alostusõst vahtsõnõ kaemist väärt asi: valla om tett võrokeeline lustlik egä ilma jaam. Ettevõtmissõ takan om küläplatsi iist huult kandva MTÜ Mammaste, mink iistvidäjä Kaha Kaido ütenu sõpruga seo ilmajaama üles säädki.

Kõgõ suurõmb pido, midä Mammastõ küläplatsi pääl peetas, om egäsuvinõ lõõdsasimman. Lustligu ilmajaama ülessädmise päämine mõtõ ollgi Kaha Kaido jutu perrä tuu, et inemiisi simmaniplatsi pääl meelütä. Lisas tuu, et Mammastõn olõs kotus, kohe sisse käändä ja midä kaia.

Ilmajaam kujotas hindäst savikivvi, mink man oppus, kuimuudu kivi perrä ilmast arvo saia. Mõtõ sääne jaam tetä tull Kaidol internetist nättüisi pilte perrä. «Maailman om säändsit pallo tettü, inglüsekiilsit. Meil om kats asja vähä tõistmuudu: taa jaam om võrokeeline ja kivi om iks õigõ, Mammastõ savikivitehassõ korsnakivi. Tuu piät õigõ ilma näütämä, tuu ei saa võlssi.» löüd Kaha Kaido. Päämidse ilmanättüse omma tekstin är tuudu, vast maavärinat Mammastõ kandin ei tulõ, löüd tä. Ja tuu perämädse, teki pääl võtmisõ osa märkse Kaido esi välldä. Mammastõ kandin om sääne ütlemine: är inämb pääl võtku, ku, sis

RAHMANI JANI PILT

Mammastõ külä miis Kaha Kaido vahtsõ ilmajaama man.

õnnõ tekk.

Kaha Kaido om tunnõt ku pillimiisi, õdagujuht ja pulmanava. A ammõdi poolõst om tä saekaatrimiiis ja tuuperäst olli täl ilmajaama tegemises ka lava umast käest võtta. Üten sõbra Kasemetsa Algisega säädsevä nä jaama üles, tuuga oll ütõsjago puiõ otsan turnmist. A valmis tä sai ja pia naksiva ka pildi vahtsõst jaamast internetin ümbre roitma. Nii om ilma-

jaam är tennü tuu tüü, minkas tä mõtõld oll: Mammastõ küläplats om tuntust mano saanu.

Kaha Kaido om esieränis uhkõ ilmajaama kivi üle. Tuu om peri Mammastõ savikivitehassõ korsnast. Mammastõ savikivitehas tüüf 1937. aastagast nika ku 1960. aastidõ alostusõni. Sis sai paigapääl savi otsõni. Sis sai paigapääl savi otsõni. Sis sai paigapääl savi otsõni. Sis sai paigapääl savi otsõni.

Küläplatsi om kummekund

aastakka edendänü MTÜ Mammaste, midä Kaha Kaido ütenu uma imäga vidä. Varrampa oll tuu platsi kotsil rābästik, a no om projekte ja külārahva abiga kinä pido-plats. Kõrval om rannavõrkpalli plats, kon külārahvas õdakidõ mängmān kākū, ku vähāgi ilma om. Ja tuud, kas ilm om hāā vai ei, saa no vahtsõ ilmajaama päält egä õdak perrä kaia!

Võrol tulõ Ruitlasõ Olavi juubõlikonvõrents

1. hainakuul saa Võromaal
peri kirāmiis Ruitlasõ Olavi
50 aastakka vanas. Tuul pu-
hul kõrraldas MTÜ Tartu NAK
Võro liinan kirānduskonvõ-
rendsi, kon kõnõldas Ruit-
sõ elost ja loomingust.

Ruitlasõ Olavi om kirotanu hulga romaano, luulõtuusi, filmistsenaariummõ ja näütemänge. Osa umast loomingust om Ruitlanõ kirotanu ka võro keeli. Uma Lehe lugõjalõ om Ruitlanõ tutva tuu perrä, et kirof 19

aastakka lehte perämädse küle luku, kon tä ilmaelo ullusõ ja tarkusõ terävāle ette võtõ.

Ruitlasõ kirānduskonvõrents peetas 3. ja 4. hainakuul Võro instituudi man (Tarto 48, Võro). Pääle nakkas ütõritüs 3. hainakuul kell 17.

Plaanin omma ettekandõ ja kāküdas ka müüdä Võro liina paiku, miä omma Ruitlasõ loominguga köüdetü.

Konvõrendsil omma lubanu ettekandõ tetä Märka Veiko, Kauksi Ülile, Urmeti Jaak, Gul-

gi Albert, Rahmani Jan. Ettekandit vöi viil mano tulla.

Üles om lubanu astu ka päävākangõlanõ esi ja kõnõlda tuust, kuis tä umast romaani «Vee peal» filmistsenaariumi kirof ja midä režissõõr Simmi Piitre tuuga päälle om naanu.

Parhilla tetäs Ruitlasõ romaani «Vee peal» perrä filmi, miä kõnõlõs poiskõsõ elost Vinne ao lõpu Võro liinan. Suurõlt jaolt om tege Ruitlasõ hindä latsõpõlvõluuga.

Kirānik Ruitlanõ om ka kõva kalamiis.

UL

Vahtsõliinan peeti maarahva laatu. Minevä nädälivahetus oll muidõ küländ rahulik Vahtsõliina paksult rahvast täüs. Alõvin peeti maaha timahavanõ maarahva laatu. Säänest laatu kõrraldõdi Vahtsõliinan joba 25. kõrd.

UL

Hobesside sällän Lätit vabastama

KAMA KAIDO

Mi ole joba hulga aastit tennü uma väiku kimmä seltskunnaga põnevit ratsamatku. Är om käütü Mongoolian, Tadžiki-maal, Indian, Georgian ja Ukrainan. Seokõrd otsustimi tetä uma retke hoobis kodo lähkül, kävvü är naabride puul Lätin. Ja sõita läbi seo tiikund, midä sõitse Vabadussõan Eesti edimäne ratsapolk täpsele sada aastakka tagasi. Tiikunna paikapandmisel oll meile abis tuuaigse II diviisi staabi-ülemä Muti Victori (Muti Mihkli vanaesä) raamat «Võru alt Jakobstadt» ja ratsapolgu I eskadroni ülemä Leemani Borisi mälestüse.

Seo Eesti ratsapolgu tuuaigse läbimurdmine oll umaette põnnev lugu ja väega esimuudu kõgen Vabadussõa aolun. 1919. aasta keväjä oll Punaarmee lõunarindel mitu kuud kõvva pääle presnü, nii et näid õnne suure vaivaga jõuti tagasi hoita. Kerembäs läts asi sis, ku Narva takan alost pääletungi Judenitši loodearmee ja vindläse pidi üte jao ummi väki Peterburi kaitsmises tast är viimä. Tuu võimalus pruugiti kõrraga är ja 25. lehekuul jõudseva mi väe Pihkvale. Ja sis mi paigapäälse väe-ülemä rehkeni taad saisu ja löüdvä, et punatsile ei vöi aigu anda hindä vahtsest kokkovõtmises ja et piät kõrraga edesi minemä.

1919. aasta 27. lehekuul hummogu varra kellä kate aigu nakassi mi ratsapolk Vahtseliina lähikselt liikma. Kõge peeti lahingit ja

KIKKA VELLO PILT

Matkalidsõ mõtsatii pääl Eesti edimäse ratsapolgu saa aastaga tagost tiid sõitman.

Laura kaudu jõuti sama päävä ödagus Kalnapededze mõisahe (Scharlottenburg). Järgmise päävä ödagus oll är võetu Aluliin (Aluksne, Marienburg) ja niimuudu minti mugu edesi kooni Väinä jõoni (Daugava, Düüna) vällä. 5. piimäkuul panti Jekabpils (Jakobstadt) liinavalitsuse pääle üles sinimustvalge lipp. Mi koremb väejuhatust taast pääleminekist edimält midägi es tiiä ja Laidoneri puult häaskitmine tull viil sis, ku tähtsä raudtiisõlm Gulbene (Alt-Schwaneburg) oll joba är võet. Poliitiliselt oll tähtsä viil tuu, et ratsapolgu ülemä Jonsoni käsü all sõdise Läti vabastamise iist ka lätläisist kokko

pant Valmiera (Volmari) polk.

Ja niimuudu minti 9–10 pääväga sügäväle vaindlase tagalale läbi kõge Lätimaa, pia 250 kilomiitret lõuna poole, Leedu piiri lähiksele vällä. Ratsavägi kõge iin, jalaväepataljoni takan. Soomusrongi taha appi es jõvvaki, selle et nä es saa nii kipest sildu paranedus. Mi vägi oll hulga veidemb ku punatsile uma, a sääne äkiline pääleminek tekit vaindlaisi hulgan paanika ja näide rinne sätte kokko. Ku olti joba Väinä jõd veeren vällä ja kavvest oll kuulda, kuis verevä pagese ja tii pääl sildu õhku laskva, kirof Muti Victor uman raamatun: arvada nä ei plaani

inäm tagasi tulla ja tuud ka ei taha, et mi näile perrä läämi. Ja tõtest punatse inäm seo sõa aigu tagasi es tuleki.

100 aastat ildampa

Mi alostimi umma matka sada aastat ildampa, seolsamal 27. lehekuul Rõugest Eha talu hobessidega. Mi es saa täpsele perrä tetä seo lahingutii edimäst otsa, selle et Laura nukk om põra Vinnemaa käen. Saimi ratsapolgu õige tii pääle Aluksnen, säält edesi lätsimi joba küländ täpsele õiget marsruuti. Mi piät kitmä ja tennämä Eha talu pererahvast Vello ja Marian Kikast, kiä seo sõidu ette valmisti ja marsruudi kok-

ko panni. Seoilmaigu ei oleki inäm niiväega lihtsa löüdä säändsit väikuisi teid, midä müüdä om hobessidega hää sõita. Viil aviit matka ette valmista vana hää tutva Korneti miis Prangli Jaan.

Meil oll ette valmistet väiku lätikiilne tekst tuu kottale, midä mi uma matkaga tähistämi. Tuud papert mi jagi sis kõigile näile lätläisile, kiä meile tii veerest lehvitivä. Ja mi sõitu panti Lätiin küländ pallo tähele. Joba Kornetin oll Prangli Jaan vallaamaja ette suure Eesti ja Läti lipu kõrvuisi lehvimä pandnu. Aluksne paigapäälse aokiränigu teivä mi käügist leheluu. Küländ käevä Madona

ja Jekabpils televisioon. Ja muiduki tull meid kaema Konnu Ragnar Eesti Televisioonist. Põnnev oll viil tuu, et küländ mitme paigapäälidse lätläse tiidsevä taad eestläisi ratsapolgu luku, arvada sis perekunna ja suguvõsa mälestüisist.

Sõitsemi seo maa läbi säitsme pääväga, veidükese lühembä aoga ku ratsapolk. A meil es ole vaia sõidu aigu lahingit pitä. Jekabpils lätsimi 2. juunil paatega üle Väinä jõd, täpsele sammamuudu ku ratsapolk, selle et 100 aastakka tagasi oll silla är lahutu ja hobesse jäivä tõesele poole jõke. Vasta võti meid Jekabpils liinapääl ja Eesti suursaadik Lätiin ja EV100 toimkunna esimiis Kiho Toomas ja sinimustvalge sai liinavalitsuse saina pääle vahtsest üles pantu.

Lisas ilosale ratsamatkale sai meile ütsjago aoluku hulka selgembäs (ütel ödagul käve meil küländ ja kõnel Vabadussõa aolust ka Vahtre Lauri). Ja om väega suur vahe, kas sa loet määnestki aoluraamatut kotun lavva takan vai kaet peris õigit kotussit, kon umal aol neo aša juhtu. Et tan Gulbene mõisa man jõudseva mi väe appi parasjagu sis, ku verevide välikohos inemiisi maaha tapse. Ja et tan Laudona man saiva mi ratsaväelase viimätsel hetkel üle Aiviekste jõd silla ja lõigas läbi neo traadi, minka sild taheti õhku laskõ.

Ku olet seo ratsapolgu lahingutii esi hobese sällän, satul perse all hõõrdman, läbi sõitnu, saat taast umaigsest vägitüküst ka hoo-bis tõistmuudu arvo.

Mu avvustus ja lugupidamine näile 600 mehele ja rittmeister Jonsonile.

Priinime lugu

Rubriigin kõnõldas perekunnaninimi periolõmisõst ja tähendüsest.

Võikar

Seol nimel om täämbädsen Eestin 51 kandjat, nimekuul Voikar 8 kandjat. Nimi panti Räpinä kilhlkunna Veriora mõisan, edimält kirotoodi *Voikar*. Nime sai Väika Miku Jaani pere. Timä esä oll Väika Jaani Mikik (*Voika Jaani Mick*), elokotussõga tuuaigsdõn Vaara küländ (nüüt jaet Vilustõ, Mõtsavaara ja Tsirksi vaihõl).

Võika lisanimest saiva perekunnanime edimält hulga suurõmba suguvõsa *Voikow* Räpinä mõisa Jaamaküländ ja Papröküländ ni *Voikard* Kuröküländ-Kõnnu kandin. Naist nimmist Võikard om joba kavva aigu tagasi vällä koolnu. Voikov oll ildaagu viil peris levinü, a nüüd om tedä kah väega veitüs jäänü. Sannaamuudu om väega veidü kandjit Kahkva nimel Voikant ja Räpinä nimel Voikanson.

Kahkva mõisa Kirmsi kü-

län, kon Väika lisanimi oll pruukmisõn joba vähämbält 1688, sai Väika nukast kafamõisa ja tuust ildampa umaette Väika külä.

Alostusõ otsan om Väika lisanime ala kokko sulanu kats esi peritoluga nimme. 1627 om Võõpõn kirja pant valgõvindläne *Woyteck*. Taa om vana slaavi umakiilne nimi. Täämbädsen Poolan kirotoõdas sanna edenimme *Wojciech*, tsehhi keelen *Wojtěch*, saksa keelen *Woitke*. Lõuna-Eesti priinime Voitka Viitinäst ja Mäksält, niisamatõ Voika Nõost ja Põltsamaalt omma peri edenimest, miä tullgi meile sisse inämbäste Poola aigu.

A Räpinäl elli samal aol Taalnitnan (nüüt osa Raiglast) ja Võuküländ kats sama nimega talupoiga: *Woyka Peter*. Taalnitna miist om nimetet perustalupojas. Vähä varõmb, 1625 om ütte kirja pant *Woyka Pedter*, a tõist *Weyka Pedter*. Seo

-e näütäs, et nimen oll joba 17. aastasaal õ-helü. Väega ilostõ om taa hulga vanõmb inemisenimi nätä Põhja-Tartumaa külänimen Võikvere: 1624 *Weickfer*, 1599 *Woydikwer*, 1454 *Veighthiver*. Kettusõ Lauri ja Palli Valdek omma löüdnü, et tagapõhas piässi olõma muistindõ inemisenimi *Võidikko. Sääne inemisenimi om olõman olnu kül ja tedä om üles kirotoõt esiki ku naistõrahva nimme – 1392 liivlanõ *Waytake* –, miä om väega harv.

Kas Võidika-Võika nimel om midägi ütist võitmisõ ja võiduga, tuud om rassõ kimmäle teedä saia. Wojtekist (kink perrätulõjõit Räpinäl kah Väika naati kutsma) saava vähämbäst poola keele kõnõlaja külh arvu, et *voj* tähendäs 'sõda' ja *ciech* 'rõõm'. Mõnõlõ omgi tähtsä võit, mõnõlõ tõsõlõ niisama ütlenlõumine.

SAARÕ EVAR

VODI EGLE PILT

Laulupidotuli käve Võromaad pite. Minevä nätäl ja seo nädäli alostus liiku Vanna Võromaad pite laulupidotuli. Timahavadsõ juubõlilaulupido tuli panti palama 1. piimäkuul Tarton. Kuu ao joo sul tege tuli tsiiru läbi Eesti, egän paigan andas tulõlõ häid suuvõ ütten. Juubõlilaulu- ja tandsupito «Minu arm» peetas Talnan 4.–7. hainakuuni.

Võromaalt sai tuli ütten võrokeelist laulu ja tuli viidi läbi mi tähtsämbist paigust. Et Võromaa kultuurin om tähtsä kotus savvusannal, käve tuli läbi ka Võromaa savvusanna mant ja pand sanna küttümä.

Pildi pääl and tulõlõ ummi häid suuvõ laulu ja salmõga ütten Haani keelepesä rahvas.

UL

Haigõmaja

Pikkä aigu traumapunktiin tüütänü URMI AILI tulõtas miilde, määndsit juhtumiisi meditsiinitüün ette om tulnu.

Traumapunktüü lõpp

Olõ saanu nii pallosit inemiisi avita. Sai edesi anda ehtsät inemlikkust, ku panni külmetäjäle lämmä teki pääle vai kulssi noid, kel eloiso otsan. Vai latsi, kinka om õnnõhtus juhtunu. Tähtsõ olla hää kullõja vai oppaja, et kõiki õnnõhtuid ja muido eloga hättä jäänüisi hää sõnaga avita.

Olõs vast viil tiidmiisi ja olõgi peräst võinu edesi tüütä, a muudsa arvuti seie minno vällä. Es jõvva ma timäga inäm ütten juuskõ. Saiõ arvo, et aig um niikavvõl, mutikõnõ, et mine är pensionilõ.

Veidokõsõ oll iks hallõ kah är tulla. A ku mõli tuu pääle, et olli jo 35 aastat traumapunktiin är tüütänü, sis rahusi maaha. Las noorõmba kah tüütäse ja tundu tüüst häädmiilt!

Pulmapäävä vipõrus

IVASTSE KASPER

Mino armsa kaasa (kellega joba 50 aastat ütten eletü) sõsar nakaš kah mehele mine-mä. Aasta oll sis vist 1970, suvi, oll vast jaanikuu.

Joba aiksalõ nakati koton ettevalmistuisi tegemä, panti kodoõlu käümä, aeti mõtsakohinat... Pruuft oll opnu rätsepäs, ummõldi telmise perrä rõiva. Peigmehele ülikund, millest seo jutt edesi lättki.

Vanalõ laudalõ valõti tsim-mendist põrmand, pikä lavva säeti üles, tetti pikä pingi, kõõ tuudi laudaussi kõrvalõ ja nukkõlõ, et pulmaruum olõssi ilosamp.

Pulmapäävä hummogu pand pruutpaar hinnast rōivilõ ja sõitsõ är Võrolõ. Ma pidi viil jäämä pulmaruumi kohendamä. Sis tull aig mul vahtsõ rõiva sälgä panda. A oh hätä, püksi olli kitsa, es lää iist kinni, ja pindsak oll kah nii, et nõpsi es lää kinni. (Mul oll joba sis veidükese suurõmb kõtt). Peigmiis oll mu ülikunna sälgä ajanu, noorik oll kaenu külh, et kuis taa ülikund nii lohva om.

Ma ai iks püksi kuiki jalga, kõütse iist nõõrijupiga kinni, lei jänessidega Jawalõ heli sisse, võtsõ uma provva perä pääl ja pöruti Võrolõ. Tiidse

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

õnnõ, et nä säädvä (tuukõrdsõ) Latsi Maailma poodi majan määndsengi kortõrin (kälimehe tädi man) hinnast kõrda, et pulmamajja minnä.

Ilosalõ ehitü pulmaauto löüdsõ üles, a es tiia, kon om tuu kortõr, kon nä rõivit säädvä.

Autojuht kah es tiia üldä, kohe minnä. Juuskõ sai nii, et higimulli olli otsa iin, es tiia nimme kah, kedä otsi.

Ja nigu õks, naksi kõgõ kavvõmbast otsast pääl, joosi kõrrast (piaaigu) kõik trepi-kua läbi. Sis trehvisi kokko

üte trucksamba naasõga, kiä tundsõ kälimehe täti, tuu juhaf, et juusku ma viimätshe trepikotta, hääd kätt kõgõ korgõmbalõ. Löüdsõ üles ja kümme minotit inne ärsõit-mist saimi püksi är vaihta. Löpp hää, kõik hää.

Kos nõssi larm

Seo lugu om tõõtõstõ sündünü, tükk-tükk aigu tagasi.

Oll illus suvõpäiv. Sõitsõ bussiga liina. Iin pingin istõva kats vanaprovvat: ütlen suur käekott põlvi pääl, tõsõl uhkõ soeng pään ja helkajävalgõ siidipluusõ sällän.

Nä aiva umavahel kõvastõ juttu. Sai teedä, et ütlen lätt liina umma latsõlast kaema, a tõsõl oll iin tähtsä kokkusaaminõ ummi sõpruga. Nä kõnõliva maast ja ilmast.

Kõrragõ segäsi näide jutu-ajamisõ är kassi näugminõ, mis tull kotist. Valgõ pluusõga

provva nakaš pallõma: näütä kassikõist!

Kassiumanik es taha toda juttu kullõldagi: kassipoig eski nārvin, mis tedä viil tsolguta. Kassipoig õks kassipoig.

Tõnõ provva nakaš viil roh-kõmb pääl ajama: näütä! Kassi pernaanõ tekä pikä pallõ-misõ pääl tsipakõsõ kotisuud vallaalõ. Buss nõksaf sõssama ja kassipoig vupsas buss'i põrmandulõ. Nüüd läts vallaalõ tands kõikvat buss'i pite.

Lõpus saadi hirmust lödisõja kassipoig kätte ja provva nakaš tedä kotti topma. Kassipoig ai kõgõst väest vasta. Kõrragõ käve purtss ... ja kõik helkajä-

valgõ pluusõ pääl. Kos nõssi larm! Nuu, kes kavvõmbal istõ-sõva, peivä peenikeist naaru.

Bussijuht käräf paar vängembät sõnna ja pand gaa-si manu. Tä piäft buss'i kinni kraavi veeren. Kõik tormssiva bussist vällä. Ku buss puh-tas nühitü, valgõ pluusõ päält musta pleki inämb-vähämb vällä mõstu, läts sõit liina poolõ edesi.

A katõst vanaprovvast, kellel inne jutt juuskõ nigu ojavul-lin, oll saanu kats kiusajat eite, kes ütlivä tõnõtõsõlõ jälehit asju.

AIDMA HELE

Latsilõ

Vastus saada' **üte nädäli joo-sul meiliaadrõssi pääl** latsinukk@umaleht.ee vai postiaga: **Uma Leht Tartu 48 65609 Võro.**

Vastussõ mano panõ' kirjja uma nimi, vannus ja kimmähe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva' Võro Instituut ja Võro selts VKKF.

Minevã kõrra vastus om KULLÕRKUKK.

Avvohinna saa JÄNESE KARL LENNART (3,5) Talnast.

Hummõn, 21. piimäkuu pääväl nakkas suvi. Ku rehkendät õigõhe, saat egäst tehtest teedä' üte numbri. Noist numbrist saat teedä' kelläo, kuna suvi pääl nakkas. Mis kell nakkas suvi pääl?

1. Pindre pääl oll vereväs lännü 17 maasikat. Tsirk sei är kõgõ suurõmba maasiga. Katri sei är säidse ja Karla sei är katõsa maasikat. Mitu verevät maasikat jäi pindre pääl?
2. Roosatsõl pargiõsil oll üte ossa küllen 15 nuppi. Ütel pääväl tegüsi noist kolm ja tõõsõl pääväl viil neli häidsend. Mitu nuppi es olõ' viil vallaalõ lännü'?
3. Ütel pääväl sai kilemajast võtta' süümises kats kurki. Kolmõ päävä peräst sai võtta' jäl kats kurki. Viil kolmõ päävä peräst oll valmis ütlen kurk. Mitu kurki saadi kilemajast nädäli aoga?
4. Puulpäävõdagus kütetü sann. Nikagu sann küttü, tekä vanaesä kõigilõ meeleperrä viha. Tä tekä üte viha egäst: kõost, kadajast, tammõst, pihlast, sõnajalast, nõgõssist ja esi sorti hainust. Mitu esi vihta vanaesä tekä?

ülesannõ'	1.	2.	3.	4.
vastus		:		

Parm tsuskas

Nalapildiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst

Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Tossu Tilda pajatus

Kursakokkotulõk

Ku ilma lämmämbäs kiskva, naatas egäsugutsit kokkotulõ-kit kõrraldama. Ildaaigu peivä Pärnun kursakokkotulõgi EPAn, parhillatsõn maauili-koolin tõpratohtri õpnu. Ilm trehväs kah päävõpaistõga ja lämmi olõma. Vannu sõpruga keväjädnen suvõpäälina – no midä parõmbat inämb tahta!

Lokaalin lõbutsõdi süüüni, sis oll aig tütrigõl-poissõl magama hiitä. Nuu tütrigu ja poisõ omma parhilla üle viiekümne aasta naasõ ja mehe. Ütel kursa-sõsaral oll Pärnun majutus-

asotus, kon osa tarri olli vaba. Sääl sis säi tenõlõgu kokkotulõja hinnast sisse. Önnõ ütten miis es olõ kohegi panda. Tõisist eräle kušeti pääl tä kah es taha minnä. Üten tarõn olli laja asõmõ pääl kats naistõrahvast. Miis pallõl, et tedägi veerekese pääl võetas. Kõik kolm mahtu ilostõ är, egäüts uma teki all.

A hummogu sõõgilavvan naas pääl üükülälise tsuskminõ. Küsüti, midä miis koton umalõ naasõlõ ütles. Ja kinka tä magasi? Miis märgõf tsi-pa ja ütlen: «Päält saa aasta ja päält saa kilo.» Ega tä es võlsi, seldsiliidsi oll jo kats.

Muda Mari pajatus

Seenerongi tagasi

Ma kuuli raadiost, et minevã-aasta sündü Eestih ülearvo pallo latsi. Tuu om ainumanõ põhjus, midä ministri tõiva vällä, mille riigil rahaga kitsas om. Vanõmbahüvitüst ollõv liias pallo massõtu. Nigu olõs halvastõ, et rohkõmp latsi mano sünnüs.

Periselt omgi halv, et inemii-si saa nii pallo. Nä tahtva kõik rongiga sõita. A raudtii om naanu kah valitsusõ vasta sõnna võtma. Raadiost kõnõl, et nüüd keeletäs är raudtii pääl Rattaga sõitminõ. Et ku kiäki taht Rattaga rongi tulla, sõs piät inne lupa küsümä. A ma mälehtä külh nõukaagu, ku puulpäävõ sõidiva Tartost maalõ seenerongi. Suuri korvõga liina-vinläse

mahu es harilõgu rongi pääl är. Parhilla võissi kah säändse erarongi sõita, kohe õnnõ Rattaga lastas. Raudteid joba ehitõdas pikembäs, vast saa kunagi rattarongõ kah mano.

Vai ku vahtsidõ rongõ jaos rahha jakku-i, sõs võinu peräkäro egäle rongilõ külge panda. Rattidõ jaos. Näeti, kuis Talnah tetti uulitsalõ esiki verevã jonnõ maaha, et Rattaga saassi sõita. Mis tuu sõs olõssi mõnõ peräkäro soeta. Kaegõ, kuis vabahussõa rongõ kokko panti. Kõik oll võimalik ja kiäki es nurisõ. A valitsus esi piässi egäs juhuse raudtiist kavvõmbahe hoitma. Vanastõ oll jo tiidä, et mõistus lõpõs sääl, koh algas raudtii.

MUDA MARI

Telli Uma Leht!

6 kuud – 6 €, 12 kuud – 12 €, e-arvõ püsimassuleping 0.85 € kuun.

Telli saa ExpressPostist: tellimine.ee/umaleht, tel 617 7717.

Seo elu peräpink om antu sullõ istu...
Kolga Raimond

Hää Mariko!
Olõmi mõttin Sukka,
ku saadat är uma vanaimä

FASTRÕ VILMA

Võro seldsi ja Võro instituudi rahvas